

Nr 26.

Av herr **Nilson, Karl August**, och herr **Petrén, Alfred**,
om pensioner åt änkor och barn efter vissa befattnings-
havare vid hospital.

Då vi erfarit att Kungl. Maj:t på grund av principiella budgetstekniska hänsyn icke har för avsikt att i proposition förelägga detta års riksdag kungl. medicinalstyrelsens här i avskrift bifogade, under sista kvartalet av 1918 ingivna framställningar om pensioner för änkor och barn efter tjänstemän vid rikets hospital, anhålla vi få föreslå riksdagen att likvisst upptaga ärendena till prövning.

Samtliga här berörda tjänstemän hava avlidit så sent på året, att framställning till Kungl. Maj:t icke i behörig tid kunnat ske för att medtagas i årets statsverksproposition och samtliga fallen måste också av riksdagen särskilt prövas med hänsyn till att bestämmelserna om fastställd pensionering icke trätt i kraft förr än den 1:sta januari detta år.

Den omständigheten, att dessa befattningshavare på grund av spanska sjukans härjningar eller andra orsaker avlidit någon månad »för tidigt», kan helt visst icke för riksdagen utgöra skäl att ej bevilja deras efterlevande, i behövande omständigheter försatta, den skäliga pension, som tillkommit dem, om dödsfallen inträffat efter den 1:sta januari i år, och barmhärtigheten synes oss kräva att, alla i övrigt högst erkännansvärda principer till trots, icke låta dessa familjer ännu ett helt år stå blottställda och i ovisshet om framtiden.

Vi hänvisa till de särskilda bilagorna och våga vördsamt hemställa, att utskottet behagade själv hos kungl. civildepartementet taga del av de till ärendena hörande eventuellt ytterligare behövliga handlingarna. Beträffande pensionernas storlek våga vi också tro, att riksdagen med hänsyn

till de ömmande omständigheterna och de bortgångna befattningshavarnes långa och väl vitsordade tjänstetider icke må anse sig böra reducera beloppen med de av kungl. medicinalstyrelsen beräknade avdragen utan bevilja fulla pensioner.

På grund av vad vi sålunda anfört, hemställa vi,

att riksdagen må bevilja följande pensioner att utgå enligt de grunder, som stadgas i Kungl. Maj:ts nådiga reglemente för civilstatens änke- och pupillkassa den 15 december 1916:

till skrädderiföreståndaren vid Kristinehamns hospital V. F. Söderströms änka Klara Söderström och hennes fyra omyndiga barn kronor 765: — att utgå från den 6 oktober 1918;

till skomakeriföreståndaren vid Östersunds hospital A. G. Eklunds änka Albertina Josefina Eklund och hennes fem omyndiga barn kronor 810: — att utgå från den 1 september 1918;

till förste maskinisten vid Härnösands hospital Gabriel Karlsson Sandstens änka Alma Sofia Sandsten och hennes två omyndiga barn kronor 750: — att utgå från den 11 november 1918;

till sjukskötaren vid Uppsala hospital Gustaf Adolf Carlssons änka Johanna Ingeborg Carlsson och hennes omyndige son kronor 462: — att utgå från den 14 september 1918; och

till sjukskötaren vid Uppsala hospital Samuel Martin Samuelssons änka Elin Sofia Samuelsson och hennes två omyndiga barn kronor 495: — att utgå från den 5 oktober 1918.

Stockholm den 20 januari 1919.

K. A. Nilson.

Alfred Petré.

*Bilaga 1.**Avskrift.*

Till Konungen angående pension åt framlidne skrädderiföreståndaren vid Kristinehamns hospital V. F. Söderströms änka och barn.

Med skrivelse den 30 oktober 1918 har direktionen för Kristinehamns hospital till medicinalstyrelsen insänt en av framlidne skrädderiföreståndaren vid nämnda hospital V. F. Söderströms änka Klara Söderström gjord ansökan om pension åt sig och sina fyra omyndiga barn efter om möjligt samma grunder som skulle tillämpats i det fall, att mannen varit ordinarie statstjänare och som sådan haft delaktighet i civilstatens änke- och pupillkassa.

Av ärendet tillhöriga handlingar inhämtas, att Söderström, som var född 1872 och varit anställd såsom skrädderiföreståndare vid Kristinehamns hospital sedan 1897 till sin den 6 sislidne oktober timade död, efterlämnade förutom änkan Klara Söderström, född 1872, fyra omyndiga barn, nämligen söner Karl Rudolf, född 1898, Sten, född 1901 och Gunnar Fritiof, född 1912 samt dottern Märta Vanda Helena, född 1906.

I händelse Söderström levat över den 1 januari 1919, skulle han, som enligt direktionens uttalande nedlagt ett nitiskt och redligt arbete i hospitalets tjänst, hava övergått till motsvarande befattning å den enligt nådig kungörelse den 28 juni 1918 fastställda nya lönestaten för sjukvårds- och ekonomipersonalen vid statens anstalter för sinnessjuka eller således hantverksföreståndarbefattning av första graden. Han skulle därvid jämväl hava varit skyldig att ingå såsom delägare i civilstatens änke- och pupillkassa. Då det för hantverksföreståndarbefattning av första graden bestämda pensionsunderlaget uppgår till 1,800 kronor, skulle hans delaktighetsbelopp i nämnda kassa under angivna förutsättning hava uppgått till 450 kronor. Under samma förutsättning skulle hans änka och barn vid hans död ägt uppbära en årlig pension av 450 kronor, förhöjd med sjuttio procent eller således 765 kronor för år.

Det synes styrelsen hårt att Söderströms för tidigt inträffade död skall betaga hans änka och barn de förmåner, vartill de skolat vara berättigade, om han levat endast några få månader längre. Hårtill kommer, att änkan enligt intyg av vederbörande pastorsämbete är medellös. Styrelsen anser det därför synnerligen be- hjärtansvärt, att Söderströms änka och barn måtte få komma i åtnjutande av den pension, som skolat tillkomma dem i händelse Söderström hunnit övergå på den nya lönestaten, därvid emellertid pensionen med hänsyn till att Söderström icke inbetalt några avgifter till änke- och pupillkassan dock torde böra något reduceras, förslagsvis med fem procent.

Under åberopande av vad styrelsen här ovan anført, får styrelsen med överlämnande av handlingarna i ärendet i underdånighet hemställa,

att Eders Kungl. Maj:t tacktes föreslå nästkommande års riksdag att åt Söderströms änka och barn måtte beviljas en årlig pension av tillhoppa 726 kronor 25 öre att utgå enligt de grunder, som stadgas i Eders Kungl. Maj:ts nådiga reglemente för civilstatens änke- och pupillkassa den 15 december 1916.

Underdånigst

B. Buhre.

F. von Dardel.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

I. Flygare.

Notarie hos kungl. medicinalstyrelsen.

Bilaga 2.

Avskrift.

Till Konungen angående pension åt hantverksföreståndaren vid Östersunds hospital skomakaren Anders Gustaf Eklunds änka och barn.

Med skrivelse den 25 oktober 1918 har direktionen för Östersunds hospital till Medicinalstyrelsen insänt en av framlidne skomakaren vid Östersunds hospital Anders Gustaf Eklunds änka Albertina Josefina Eklund gjord ansökning om pension åt sig och sina fem minderåriga barn.

Av ärendet tillhöriga handlingar inhämtas, att Eklund, som var född 1882, varit anställd såsom hantverksföreståndare vid Östersunds hospital från och med den 1 december 1914 till sin den 1 september 1918 timade död, efterlämnade förutom änkan Albertina Josefina Eklund fem minderåriga barn, nämligen sönerna Karl Gustaf, född 1911, Erik Gustaf, född 1915 och Gustaf Artur, född 1918 samt döttrarna Olga Margareta, född 1908 och Astrid Kristina, född 1910.

I händelse Eklund levat över den 1 januari 1919 skulle han hava övergått till motsvarande befattning å den enligt nådig kungörelse den 28 juni 1918 fastställda nya lönestaten för sjukvårds- och ekonomipersonalen vid statens anstalter för sinnessjuka eller således hantverksföreståndarbefattning av första graden. Han skulle därvid jämväl hava varit skyldig att ingå såsom delägare i civilstatens änke- och pupillkassa. Då det för hantverksföreståndarbefattning av första graden bestämda pensionsunderlaget uppgår till 1,800 kronor, skulle hans delaktighetsbelopp i nämnda kassa under angivna förutsättning hava uppgått till 450 kronor. Under samma förutsättning skulle hans änka vid hans död ägt uppbära en årlig pension av 450 kronor, förhöjd med åttio procent eller således 810 kronor för år.

Det synes styrelsen hårt, att Eklunds för tidigt inträffade död skall betaga hans änka och barn de förmåner, vartill de skolat vara berättigade, om han levat

endast några få månader längre. Härtill kommer att änkan och barnen, enligt vad som framgår av den vid ansökningen fogade bouppteckningen efter den avlidne, befinna sig i knappa omständigheter. Styrelsen anser det därför synnerligen be-
hjärtansvärt, att Eklunds änka och barn måtte få komma i åtnjutande av den pen-
sion, som skolat tillkomma dem i händelse Eklund hunnit övergå på den nya
lönestaten, därvid emellertid pensionen med hänsyn till att Eklund icke inbetalt
några avgifter till änke- och pupillkassan dock torde böra något reduceras, för-
slagsvis med fem procent.

Under åberopande av vad styrelsen här ovan anført får styrelsen med över-
lämnande av handlingarna i ärendet i underdånighet hemställa,

att Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå nästkommande års riksdag att åt Ek-
lunds änka och barn måtte beviljas en årlig pension av tillhopa 769 kronor 50
öre att utgå enligt de grunder, som stadgas i Eders Kungl. Maj:ts nådiga regle-
mente för civilstatens änke- och pupillkassa den 15 december 1916.

Underdånigst

B. Buhre.

F. von Dardel.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

I. Flygare.

Notarie hos kungl. medicinalstyrelsen.

Bilaga 3.

Auskript.

Till Konungen angående pension åt framlidne förste maskinisten vid Härnösands hospital Gabriel Karlsson Sandsténs änka och barn.

Med skrivelse den 28 november 1918 har direktionen för Hernösands hospital hemställt, att medicinalstyrelsen måtte utverka pension åt avlidne förste maskinisten vid nämnda hospital Gabriel Karlsson Sandsténs änka och barn.

Av ärendet tillhöriga handlingar inhämtas, att Sandstén, som var född 1877 och avled den 11 nästlidna november, efterlämnar förutom änkan Alma Sofia Sandstén, född Lundqvist, född 1875 två minderåriga barn, nämligen sonen Karl Emil, född 1908 och dottern Armida Teolinda, född 1905.

I händelse Sandstén levat över den 1 januari 1919 skulle han, som enligt hospitalsdirektionens utlåtande skött sin tjänst till direktionens stora belåtenhet, hava övergått till motsvarande befattning å den enligt nådig kungörelse den 28 juni 1918 fastställda nya lönestaten för sjukvårds- och ekonomipersonalen vid statens anstalter för sinnessjuka eller således maskinmästarbefattning av andra

graden. Han skulle därvid jämväl hava varit skyldig att ingå såsom delägare i civilstatens änke- och pupillkassa. Då det för maskinmästarbefattning av andra graden bestämda pensionsunderlaget uppgår till 2,000 kronor, skulle hans delaktighetsbelopp i nämnda kassa under angivna förutsättning hava uppgått till 500 kr. Under samma förutsättning skulle hans änka vid hans död ägt uppbära en årlig pension av 500 kronor förhöjd med femtio procent eller således 750 kronor för år.

Det synes styrelsen hårt att Sandsténs för tidigt inträffade död skall betaga hans änka och barn de förmåner, vartill de skolat vara berättigade om han levat endast ett par månader längre. Härtill kommer att änkan och barnen, enligt vad direktionen intygat, befinna sig i mycket knappa omständigheter. Styrelsen anser det därför synnerligen behjärtansvärt, att Sandsténs änka och barn måtte få komma i åtnjutande av den pension, som skolat tillkomma dem i händelse Sandstén hunnit övergå på den nya lönestaten, därvid emellertid pensionen med hänsyn till att Sandstén icke inbetalt några avgifter till änke- och pupillkassan dock torde böra något reduceras, förslagspris med fem procent.

Under återopande av vad styrelsen härovan anført får styrelsen med överlämnande av handlingarna i ärendet i underdånighet hemställa,

att Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå nästkommande års riksdag att åt Sandsténs änka och barn måtte beviljas en årlig pension av tillhopa 712 kronor 50 öre att utgå enligt de grunder, som stadgas i Eders Kungl. Maj:ts nådiga reglemente för civilstatens änke- och pupillkassa den 15 december 1916.

Underdånigst

B. Buhre.

F. von Dardel.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

I. Flygare.

Notarie hos kungl. medicinalstyrelsen.

Bilaga 4.

Avskrift.

Till Konungen.

I skrivelse till direktionen för Uppsala hospital och asyl den 18 november 1918 har överläkaren vid nämnda anstalt, professorn Frey Svenson föreslagit hospitalsdirektionen att hos medicinalstyrelsen göra anhållan därom, att styrelsen måtte avlåta underdånig framställning i syfte att bereda årliga understöd dels åt sjuk-

skötaren vid Uppsala hospital och asyl Gustaf Adolf Carlssons änka Johanna Ingeborg Carlsson, född Jansson, och makarnas omyndige son Gustaf Vilhelm Carlsson, dels ock åt sjukskötaren vid samma anstalt Samuel Martin Samuelssons änka Elin Sofia Samuelsson, född Eklund, och makarnas omyndiga söner Gösta Martin och Tage Gustaf Samuelsson.

Överläkaren Svensons nämnda skrivelse har av hospitalsdirektionen den 28 november 1918 överlämnats till medicinalstyrelsen, därvid direktionen åberopat densamma såsom egen framställning i ärendet.

Av de ingivna handlingarna har styrelsen inhämtat, bland annat, att sjukskötaren Carlsson, som, född den 30 maj 1870, avlidit den 14 september innevarande år, varit anställd som sjukskötare vid anstalten sedan den 1 februari 1901 eller mer än 17 år 7 månader, samt att sjukskötaren Samuelsson, född den 8 mars 1887 och död den 5 oktober 1918, tjänstgjort vid anstalten först såsom sjukvårds-elev från och med den 15 maj till och med den 30 november 1908 och därefter såsom elev och sjukskötare alltsedan den 17 maj 1910 eller tillsammans omkring 8 år 11 månader.

Då styrelsen med anledning av vad sålunda förekommit går att hos Eders Kungl. Maj:t göra framställning i förevarande ärende, får styrelsen vidare anförda följande.

Därest sjukskötarna Carlsson och Samuelsson levat över den 1 januari 1919, skulle de, som, enligt vad överläkaren Svenson upplyst, med nit och redlighet verkat i statens tjänst, övergått å motsvarande befattningar å den genom nådiga avlöningsreglementet den 28 juni 1918 fastställda nya lönestaten för sjukvårds- och ekonomipersonalen vid statens anstalter för sinnessjuka. De skulle därvid jämväl hava varit skyldiga att ingå såsom delägare i civilstatens änke- och pupillkassa. Då det för sjukskötare bestämda pensionsunderlaget uppgår till 1,300 kronor, skulle Carlssons och Samuelssons delaktighetsbelopp i nämnda kassa under angiven förutsättning hava uppgått till 330 kronor för vardera. Under samma förutsättning skulle vid männens död, dels änkan Carlsson ägt uppbära en årlig pension av 330 kronor förhöjd med 40 procent i hänseende till *ett* barn, dels ock änkan Samuelsson en årlig pension av samma belopp, 330 kronor, förhöjd med 50 procent i hänseende till *två* barn, eller således för den förra 462 kronor och för den senare 495 kronor, allt för år räknat.

Det synes styrelsen hårt, att Carlssons och Samuelssons för tidigt inträffade död skall betaga deras änkor och barn de förmåner, vartill de skolat vara berättigade, om männen levat endast några månader längre. Styrelsen anser det därför synnerligen behjärtansvärt, att ovanbemälda änkor och barn måtte få komma i åtnjutande av de pensioner, som skolat tillkomma dem i händelse Carlsson och Samuelsson kunnat övergå på den nya lönestaten, därvid emellertid pensionerna med hänsyn till, att de avlidna icke inbetalt några avgifter till berörda änke- och pupillkassa, dock torde böra något reduceras, förslagsvis med 5 procent.

Med stöd av vad styrelsen här ovan anför, får styrelsen, jämte överlämnande av handlingarna i ärendet, i underdånighet hemställa, att Eders Kungl. Maj:t täcktes i nådig proposition till nästkommande års riksdag föreslå riksdagen att åt sjukskötaren Gustaf Adolf Carlssons änka och son måtte beviljas en årlig pension av

438 kronor och 90 öre samt åt sjukskötaren Samuel Martin Samuelssons änka och söner en årlig pension av 470 kronor 25 öre, att utgå enligt de grunder, som stadgas i Eders Kungl. Maj:ts nådiga reglemente för civilstatens änke- och pupillkassa den 15 december 1916.

Underdånigst.

Stockholm den 18 december 1918.

H. 2520.

Rätt avskrivet från Kungl. Medicinalstyrelsens konceptexpedition nr H. 2520 för år 1918 betygar i tjänsten:

Karl Leijer.